

МАЛІТВЫ РАНІШНЯ

Устаўшы ад сну, перад усякай іншай справай стань благагавейна перад Усёвідучым Богам і, робячы на сабе знак Крыжа, скажы:

У імя Айца, і Сына, і Святога Духа. Амінь.

Потым трохі пачакай, пакуль усе пачуцці твае супакояцца і думкі твае пакінуць усё зямное, і тады гавары наступныя малітвы без паспешнасці і з увагай сардэчнай:

*Малітва мытара
(Евангелле паводле Лукі, раздзел 18, верш 13)*

Бóжа, будзь міласцівы да мяне грэшнага. *(Паклон)*

Малітва пачынальная

Гóспадзі Ісúсе Хрысцé, Сýне Бóжы, дзéля малітваў Прачыстае Тваé Ма́ці і ўсіх святых, памілуй нас. Амінь.

Сла́ва Табé, Бóжа наш, сла́ва Табé.

Малітва Святому Духу

Царú Нябéсны, Уцяшыцелю, Дúху ісціны, Ты ўсюды прысúтны і ўсé напаўняеш, Скарбніца дабра́ і жыцця́ Падáцелю, прыйдзі і ўсяліся ў нас, і ачы́сці нас ад усякай нечыстаты́ і спасі, Дóбры, дúшы на́шы.

Трысвятое

Святы́ Бóжа, Святы́ Мо́цны, Святы́ Несмярóтны, памілуй нас. *(Чытаем тройчы, робячы на сабе знак Крыжа і паясны паклон)*

Сла́ва Айцú, і Сыну, і Свято́му Дúху, і цяпéр, і заўсéды, і на ве́кі вякоў. Амінь.

Малітва да Прасвятой Троіцы

Прасвятáя Тро́іца, памілуй нас; Гóспадзі, ачы́сці грахі на́шы; Уладарú, праба́ч беззако́нны на́шы; Святы́, наведай і ацалі нéмачы на́шы дзéля імя́ Твайго́.

Гóспадзі, памілуй. *(Тройчы)*

Слава Айцў, і Сьіну, і Святому Дўху, і цяпэр, і заўсёды, і на вэкі вякоў.
Амінь.

Малітва Гасподня

Ойча наш, Які ёсць на нябёсах! Няхай свяціцца імя Тваё, няхай прыйдзе Царства Тваё, няхай будзе воля Твая як на небе, так і на зямлі. Хлеб наш надзённы дай нам сёння; і даруй нам даўгі нашы, як і мы даруем даўжнікам нашым; і не ўвядзі нас у спакусу, але збаў нас ад злёга.

Транары Троічныя

Устаўшы ад сну, прыпадаем да Цябе, Добра, і ангельскую пэсню спяваем Табэ, Магутны: Святы, Святы, Святы Ты, Бож, праз Багародзіцу памілуй нас.

Слава Айцў, і Сьіну, і Святому Дўху.

З пасцэлі і сну Ты падняў мяне, Гаспадзі, розум мой прасвятлі і сэрца, і вусны маé адкрый, каб апяваць Цябэ, Свята́я Троі́ца: Святы, Святы, Святы Ты, Бож, праз Багародзіцу памілуй нас.

І цяпэр, і заўсёды, і на вэкі вякоў. Амінь.

Неспадзявана Суддзя прыйдзе, і ўчынкi кожнага вiявяцца, але са страхам ускликнем апоўначы: Святы, Святы, Святы Ты, Бож, праз Багародзіцу памілуй нас.

Гаспадзі, памілуй. (12 разоў)

Малітва да Прасвятой Троіцы

Устаўшы ад сну, дзякую Табэ, Свята́я Троі́ца, што па вялікай Тваёй дабрыні і доўгацярпенню не загневаўся¹ Ты на мяне, лянівага і грэшнага, і не загубіў мяне з беззаконнямі маімі; паказаў Сваё звычайнае чалавекалюбства і падняў мяне, калі я ляжаў без памяці, каб я ўстаў рана і славаслоўіў уладу Тваю. І цяпэр прасвятлі маé вочы духоўныя, адкрый маé вусны, каб мне навучацца слову Твайму, і разумець за́паведзі Тваё, і выконваць волю Тваю, і праслаўляць Цябэ з удзячнасцю сардэчнай, і апяваць усесвятое імя Тваё – Айца, і Сьіна, і Святога Дўха – цяпэр, і заўсёды, і на вэкі вякоў. Амінь.

Прыйдзіце, паклонімся Цару нашаму – Богу. (Паклон)

¹ Святая Троіца — Трыадзіны Бог (Айцец, Сын і Святы Дух), таму гэты і наступныя выказнікі стаяць у мужчынскім родзе.

Прыйдзіце, паклонімся і прыпадзём да Хрыста, Цара нашага, Бoga.
(Паклон)

Прыйдзіце, паклонімся і прыпадзём да Самога Хрыста, Цара і Бoga
нашага. (Паклон)

Псалом 50

Памілуй мяне, Бoжа, па вялікай міласці Тваёй і па мноству шчодрасцей
Тваіх ачысці беззаконні мае. Зусім абмый мяне ад беззаконня майго і ад
граху майго ачысці мяне. Бо беззаконне мае я знаю і грэх мой перада мною
заўжды. Перад Табой адзіным я саграшыў і злое перад Табою ўчыніў, так
што Ты справядлівы ў словах Тваіх і безаганны ў судзе Тваім. Бо вось у
беззаконнях зачаты я і ў грахах нарадзіла мяне маці мая. Бо вось ісціну
ўзлюбіў Ты, невядомае і тайнае з прамудрасці Тваёй адкрыў Ты мне.
Акрапіш мяне ісопам – і буду чысты, абмыеш мяне – і буду за снег бялейшы.
Дасі мне пачуць радасць і вяселісць – і ўзрадуюцца косці пакораныя.
Адварні аблічча Тваё ад грахоў маіх і ўсе беззаконні мае ачысці. Сэрца
чыстае ствары ўва мне, Бoжа, і дух праўды аднаві ўнутры мяне. Не адкінь
мяне ад аблічча Твайго і Духа Твайго Святога не адымі ад мяне. Вярні мне
радасць спасення Твайго і Духам уладарным умацуй мяне. Я навучу
беззаконных шляхам Тваім, і грэшныя да Цябе звернуцца. Уратуй мяне ад
крыві², Бoжа, Бoжа спасення майго, і ўзрадуецца язык мой праўдзе Тваёй.
Госпадзі, вусны мае адкрыеш, і вусны мае абвясцяць хвалу Тваю. Бо калі б
Ты захацеў ахвяры, то я даў бы, але ўсеспаленне не мілае Табе. Ахвяра Богу –
дух скрушаны; сэрцам скрушаным і пакорлівым Бог не пагарджае. Ашчасліў,
Госпадзі, з ласкі Твае Сіён, і няхай збудуюцца сцены Іерусаліма. Тады мілай
Табе будзе ахвяра праўды, прынашэнне і ўсеспаленне; тады пакладуць на
ахвярнік Твой цяльцоў.

Сімвал веры

1 Вёрую ў Адзінага Бoga Айца, Уседзяржыцеля, Тварца неба і зямлі,
усяго бачнага і нябачнага. **2** **І** ў адзінага Госпада Ісуса Хрыста, Сына Бoжага,
Адзінароднага, ад Айца народжанага перад усімі вякамі; Святло ад Святла,
Бoga ісціннага ад Бога ісціннага, народжанага, не створанага, адзінасўтнага з
Айцом, праз Якога ўсё сталася. **3** **Які** дзеля нас, людзей, і дзеля нашага
спасення сышоў з нябёс і ўцялесніўся ад Духа Святога і Дзевы Марыі, і стаў
чалавэкам. **4** **Быў** распяты за нас пры Понці Пілаце, і пакутаваў, і быў
пахаваны. **5** **І** ўваскрэс на трэці дзень згодна з Пісаннем. **6** **І** ўзышоў на
нябёсы, і сядзіць праваруч Айца. **7** **І** зноў прыйдзе ў славе судзіць жывых і
мёртвых, і Яго Царству не будзе канца. **8** **І** ў Духа Святога, Госпада,
Жыватворчага, што ад Айца зыходзіць, што з Айцом і Сынам разам
пакланяемы і славімы, што гаварыў праз прарокаў. **9** **У** адзіную Святую

² Давід просіць Бога выратаваць яго ад пралітай крыві Уры, у якой ён як быццам тоне.

Сабóрную і Апóстальскую Царквú. **10** Вызнаю адно хрышчэнне для адпушчэння грахоў. **11** Чакаю ўваскрасэння мёртвых **12** і жыцця будучага веку. Амінь.

Малітва 1-я, св. Макарыя Вялікага

Бóжа, ачысці мяне, грэшнага, бо я ніколі не зрабіў добрага пэрад Табою; але збаў мяне ад злога, і няхай будзе ўва мне воля Твая, каб я неасуджана³ адкрыў вусны мае недастойныя і ўсхваліў імя Тваё святое – Айца, і Сына, і Святога Духа – цяпер, і заўсёды, і на векі вякоў. Амінь.

Малітва 2-я, таго ж святога

Устаўшы ад сну, я апоўначы пэсню прыношу Табе, Спасіцелю, і, прыпадаючы, усклікаю да Цябе: не дай мне заснуць грахоўнай смэрцю, а пашкадуй мяне, дабравольна Распяты, і як ляжy я ў ляноце, хутка паднімі мяне, і спасі мяне, як стаю я і малюся, і пасля сну начнога дай зазьяць нада мною дню бязгрэшнаму, Хрысцэ Бóжа, і спасі мяне.

Малітва 3-я, таго ж святога

Да Цябе, Уладару Чалавекалюбны, устаўшы ад сну, я звяртаюся, і да спраў Тваіх прыступаю па міласэрнасці Тваёй, і малюся Табе: памажы мне ва ўсякі час, ва ўсякай рэчы, і захавай мяне ад усякай злой рэчы ў свеце, і ад дыявальскага ўздэяння, і спасі мяне, і ўвядзі ў Царства Тваё вечнае. Бо Ты мой Стварыцель і ўсякага дабра Прамысліцель і Падáцель, на Цябе ўсе спадзяванне мае, і Табе славу ўзношу цяпер і заўсёды, і на векі вякоў. Амінь.

Малітва 4-я, таго ж святога

Гóспадзі, Ты вялікай Тваёй дабрынёю і вялікімі шчодрасцямі Тваімі даў мне, рабy Тваймy, мінулы час нóчы гэтай без напáсці прайсці ад ўсякага зла супраціўнага; Ты Сам, Уладару, Твóрца ўсяго, спадóбі мяне ў ісцінным Тваім святлэ і з прасвэтленым сэрцам выкóнваць волю Тваю цяпер і заўсёды, і на векі вякоў. Амінь.

Малітва 5-я, святога Васілія Вялікага

Гóспадзі Уседзяржыцелю, Бóжа сіл⁴ і ўсякае плóці, Ты ў вышніях живэш і на нізіны⁵ спаглядáеш, сэрцы і думкі назіраеш і ясна ведаеш тáйны чалавэчыя, Беспачáтнае і Вечнаіснае Святлó, што не мае змянэння і не дае

³ Не наклікаючы на сябе асуджэння, беспакарана.

⁴ Маюцца на ўвазе сілы бясплотныя – ангелы.

⁵ У сучасным царкоўнаславянскім тэксе – “а смиренныя”, г.зн. на прыгнечаных, уніжаных (людзей), але ў грэчаскім тэксе – “τὰ ταπεινά” – “нізіны, дол”.

цэню! Ты Сам, Неўміручы Цару, прымі маленні нашы, якія мы ў цяперашні час, спадзеючыся на мноства шчодрасцей Тваіх, нячыстымі вуснамі прыносім Табэ, і даруй нам правіннасці нашы, учыненыя намі дзеяннем, словам і думкаю, свядома ці несвядома; і ачысці нас ад усякае нечыстаткі пласці і духа. І дай нам з нядрэмным сэрцам і цвярдою думкаю ўсю ноч цяперашняга жыцця прайсці ў чаканні прышэсця светлага і слаўнага дня Адзінароднага Твайго Сына, Госпада і Бога і Спасіцеля нашага Ісуса Хрыста, калі са славаю Суддзя ўсіх прыйдзе кожнаму аддаць паводле ўчынкаў яго; каб не ў ляжанні і ляноце, а нядрэмнымі і на нагах, у выкананні заповедзяў Яго⁶ мы былі знойдзены, гатовыя ўвайсці з Ім у радасць і ў Бажэственны хорам славы Яго, дзе святкуючых голас несціханы і невымоўная асалода сузіральнікаў невыказнага характара аблічча Твайго. Бо Ты – ісціннае Святло, Якое прасвятляе і асвятчае ўсё, і Цябе апявае ўсё стварэнне на векі вякоў. Амінь.

Малітва 6-я, таго ж святога

Цябе благаслаўляем, вышні Божа і Госпадзі міласці, Які заўсёды робиш з намі вялікае і недаступнае разуменню, слаўнае і дзівоснае, на што і ліку няма, Які даў нам сон для супакаення немачы нашай і аслаблення ўтомленасці знясіленай пласці. Дзякуем Табэ, што не загубіў нас з беззаконнямі нашымі, а паказаў Сваё звычайнае чалавекалюбства і падняў нас, калі мы ляжалі без памяці, каб мы слаvasловілі ўладу Тваю. Таму молим бязмерную Тваю добрасць: прасвятлі нашы думкі, вочы, і розум наш ад цяжкага сну ляноты абудзі, адкрыў нашы вусны і напоўні іх хвалою Табэ, каб мы маглі непарушна апяваць і праслаўляць Цябе, ва ўсіх і ўсімі славімага Бога – Беспачатнага Айца з Адзінародным Тваім Сынам і Усесвятым і Добрым і Жыватворным Тваім Духам – цяпер і заўсёды, і на векі вякоў. Амінь.

Малітва 7-я, да Прасвятой Багародзіцы

Апяваю благадаць тваю, Уладычыца, малю Цябе: розум мой благадаццю адары. Хадзіць правільна мяне навучы – шляхам Хрыстовых заповедзяў. Нядрэмнасць ў спеве ўмацуй, маркотны сон адганяючы. Звязанага ланцугамі грэхападзенняў малітвамі Тваімі вызвалі, Боганявэста. Уначы мяне і ўдзень ахоўвай, ад ваяўнічых ворагаў ратуючы мяне. Ты, Якая Жыццядацеля – Бога нарадзіла, мяне, памерлага ад страсцей, ажыві. Ты, Якая святло невячэрняе⁷ нарадзіла, душу маю аслеплую прасвятлі. О, дзівосны хорам Уладары, домам Духа Бажэственнага мяне ўчыні. Ты, Якая Лёкара нарадзіла, вылечи душы маёй шматгадовыя страсці. Мяне, жыццёваю бураю захопленнага, на сцяжыну пакаяння скіруй. Уратуй мяне ад агню вечнага, ад

⁶ Слова “заповедзяў Яго” у царкоўнаславянскім тэксце адсутнічаюць, але яны ёсць у арыгінале грэчаскага тэксту малітвы: “ἐν τη ἐπιτασία των ἐντολων”.

⁷ Якое не мае вечара, не сканчаецца, вечнае.

чарвяка лютага і тартара⁸. Не ўчыні радасці для дэманаў з мяне, у многіх грахах вінаватага. Новым зрабі мяне, змарнелага ад неадчувальных, Найчысцейшая, саграшэнняў. Далёкім ад мукі усякай пакажы мяне і Уладарá ўсіх умалі. Нябэсных мне дасягнуць радасцей з усімі святымі спадобі. Прасвятáя Дзéва, пачуй гóлас нягоднага раба Твайгó. Дай ліцца слязам маім, Прачыстая, душы маёй нечыстатú ачышчаючы. Стóгны ад сэрца прыношу Табé няспынна: падтрымай, Уладычыца. Малітвенае служэнне маё прымі і Бóгу міласэрнаму прынясі. Вышэйшая за Ангелаў, узнімі мяне, не даўшы са свéтам змяшацца мне. Светланóсная Засень нябэсная, духоўную благадаць на мяне скіруй. Рукі ўзнімаю і адкрываю забруджаныя нечыстатой вусны для ўсхвалэння, Найчысцейшая. Ад душатлэнных мяне нападаў пазбаў, старанна ўмаляючы Хрыста, Якому пашана і пакланэнне належаць цяпер і заўсёды, і на вéкі вякоў. Амінь.

Малітва 8-я, да Госпада нашага Ісуса Хрыста

Мнагаміласцівы і Усяміласцівы Бóжа мой, Гóспадзі Ісусе Хрысце, дзéля вялікай любóві Ты сышоў і ўцялэсніўся, каб спасці усіх. Дык вось, Спасіцелю, спасі мяне па благадаці, маліў Цябé; бо калі за ўчынка спасеш мяне, то гэта не благадаць і дар, а хутчэй абавязак. О, багаты шчодрасцямі і невымоўны ў міласці! Ты сказаў, Хрысце мой: хто веруе ў Мяне, той жывы будзе і не ўбачыць смёрці навéкі. Калі ж вера ў Цябé спасае тых, хто ў адчаі, то вось я верую, спасі мяне, бо Ты мой Бог і Стварыцель. І вера замест учынкаў няхай залічана будзе мне, Бóжа мой, бо Ты зусім не знойдзеш учынкаў, якія апраўдаюць мяне. Але той веры маёй няхай дастаткова будзе замест усіх іх, яна няхай адказвае, яна няхай апраўдае мяне, яна няхай зробіць мяне ўдзельнікам вэчнай славы Тваёй. Каб не выкраў мяне сатана і не пахваліўся, Слова⁹, што ён забраў мяне з Тваёй рукі і з-пад Тваёй аховы. Але ці хачу, ці не хачу, спасі мяне, Хрысце Спасіцелю мой, паспяшы скóра, бо хутка загіну: Ты ж Бог мой ад улóння маці маёй. Спадобі мяне, Гóспадзі, цяпер узлюбіць Цябé, як некалі я любіў той самы грэх; і ўжо служыць Табé без лянóты шчыра, як я служыў раней сатанé лжываму. Лепш буду служыць Табé, Гóспадю і Бóгу майму Ісусу Хрысту, ва ўсе дні жыцця майгó, цяпер і заўсёды, і на вéкі вякоў. Амінь.

Малітва 9-я, да Ангела Ахоўніка

Святы Ангеле, пастаўлены ахоўваць маю бэдную душú і няшчаснае жыццё, не пакінь мяне, грэшнага, і не адступі ад мяне за няўстрыманасць маю. Не дай магчымасці злóму дэману авалóдаць мною праз перавáгу гэтага смяротнага цéла; вазьмі моцна гарóтную і квóлую рукú маю і вывядзі мяне на шлях спасэння. О, святы Ангеле Бóжы, ахоўнік і заступнік бэднай маёй душы

⁸ Грэх. “тартарос” – месца вечнага няцверпнага холаду і змроку.

⁹ Слова (грэх. “Лóγος” – “Логас”) – Гасподзь Ісус Хрыстос, другая Асоба Святой Троіцы (гл. Евангелле паводле Іаана: 1,1-17).

і цэла, усё мне прабач, чым я зняважыў цябе ва ўсе дні жыцця майго і, калі я чым саграшыў у гэтую мінулую ноч, абарані мяне ў цяперашні дзень; і захавай мяне ад усякае спакусы варожае, каб я ніякім грахам не ўгнявіў Бoga; і маліся за мяне Гoспадзю, каб Ён умацаваў мяне ў страху Сваім і зрабіў мяне рабoм, дастойным Сваёй дoбрасці. Амінь.

Малітва 10-я, да Прасвятой Багародзіцы

Прасвятая Уладычыца мая, Багародзіца, святымі Тваімі і ўсёмагутнымі малітвамі адгані ад мяне, пакорлівага і няшчаснага раба Твайго, маркoту, няпамятлівасць, неразумнасць, нядбайнасць і ўсе нячыстыя, злыя і кашчунскія думкі з беднага майго сэрца і з азмрочанага розуму майго; і пагасі пoлымя страсцей маіх, бо я ўбогі і няшчасны. І пазбаў мяне ад шматлікіх згубных успамінаў і намераў, і ад усіх учынкаў злых вызвалі мяне. Бо Цябе благаслаўляюць усе рoды, і славіцца найпачэснейшае імя Тваё на вёкі вякоў. Амінь.

Малітвены зварот да святога, імя якога носіш

Малі Boga за мяне, святы ўгоднік Bожы (імя), бо я шчыра да цябе звяртаюся, скoрага памoчніка і малітвенніка за душу маю.

Песня да Прасвятой Багародзіцы

Багародзіца Дзёва, радуйся, Благадатная Марыя, Гаспoдзь з Табoю; благаславёная Ты сярод жанчын і благаславёны плод улoння Твайго, бо Ты нарадзіла Спасіцеля душ нашых.

Трапар Крыжу і малітва за Бацькаўшчыну

Спасі, Гoспадзі, людзей Тваіх і благаславі спадчыну Тваю, перамoгу праваслаўным хрысціянам над праціўнікамі даючы і Тваім Крыжам ахоўваючы народ Твой.

Малітва за жывых

Спасі, Гoспадзі, і памілуй айца майго духoўнага (імя), бацькоў маіх (імяны), сваякоў (імяны), начальнікаў, настаўнікаў, дабрадзеяў (імяны іхнія) і ўсіх праваслаўных хрысціян.

Малітва за спачылых

Упакóй, Гóспадзі, дúшы спачы́лых рабо́ў Тваі́х: бацько́ў маі́х, сваяко́ў, дабрадзэ́яў (*імяны іх*), і ўсі́х правасла́ўных хрысція́н і праба́ч ім усе саграшэ́нні, во́льныя і міжво́льныя, і пада́й ім Ца́рства Нябе́снае.

Калі можааш, чытай замест кароткіх малітваў за жывых і спачылых наступны памяннік:

За жывых

Памяні, Гóспадзі Ісúсе Хрысцэ́, Бо́жа наш, міласці і шчо́драсці Твае́ адвэ́чныя, з-за які́х Ты і стаў чалавэ́кам, і распя́цце і смерць дзэ́ля спасэ́ння тых, хто пра́вільна ве́руе ў Цябе́, пераця́рпець пажада́ў; і, уваскрэ́снуўшы з ме́ртвых, Ты ўзнэ́ся на нябе́сы і сядзі́ш правару́ч ад Бо́га Айца́, і прыхі́льна прыма́еш пакóрлівыя малі́твы тых, хто ўсі́м сэрца́м клі́ча Цябе́; прыхі́лі вуха́ Тваё́ і пачу́й пакóрліваю малі́тву маю́, недасто́йнага раба́ Твайго́, які прыно́сіць яé Табе́, як пах во́дару духо́ўнага, за ўсі́х людзéй Тваі́х. І найпе́рш памяні́ Царквú́ Тваю́ Святу́ю, Сабо́рную і Апóстальскую, якую здабы́ў Ты пачэ́снаю Сваёю Крывёю; і сцвэ́рдзі яé, і ўмацу́й, і пашы́р, памно́ж, замі́ры, і захавáй наве́к неперамóжнаю варо́тамі пякэ́льнымі¹⁰; нязго́ду памі́ж Цэ́рквамі ўці́хамір, ганэ́нні ад язы́чнікаў загасі́, і ўзнікне́нню э́расяў ху́тка перашко́дзь і вы́карані і́х, і ў нішто́ сілаю́ Свято́га Твайго́ Ду́ха ператвары́. (*Паклон*)

Спасі́, Гóспадзі, і памі́луй Бо́гам сцеражо́ную краі́ну на́шу, ула́ды і во́инства яé, каб нам ве́сці ці́хае і спако́йнае жыццэ́ з усéй набóжнасцю і го́днасцю. (*Паклон*)

Спасі́, Гóспадзі, і памі́луй Вялі́кага Спа́дара́ і Айца́ на́шага Свяце́йшага Патрыя́рха Кі́рыла і Экза́рха яго́ Спа́дара́ на́шага Высокапраасвяшчэ́найшага Мі́трапалі́та Паў́ла, праасвяшчэ́нных мі́трапалі́таў, архіе́піскапаў і е́піскапаў правасла́ўных, а такса́ма іерэ́яў і дыя́канаў і ўвесь пры́чт царко́ўны, які Ты паста́віў па́свіць духо́ўнае Тваё́ ста́да, і малі́твамі і́х памі́луй і спасі́ мяне́, грэ́шнага. (*Паклон*)

Спасі́, Гóспадзі, і памі́луй айца́ майго́ духо́ўнага (*імя яго*), і святы́мі яго́ малі́твамі праба́ч маé саграшэ́нні. (*Паклон*)

Спасі́, Гóспадзі, і памі́луй бацько́ў маі́х (*імяны іх*), брато́ў і сясцё́р, і сваяко́ў маі́х па плóці, і ўсі́х блі́жніх ро́ду майго́, і сябро́ў, і дай ім Твае́ зямны́я і нябе́сныя дабро́ты. (*Паклон*)

Спасі́, Гóспадзі, і памі́луй старо́х і малады́х, убо́гіх і сіро́т, і ўдо́ў, хво́рых і засму́чаных, тых, што ў́ бядзе́ і ў няшча́сці, пад уці́скам і ў няво́лі, а такса́ма ў ця́мніцах і ссы́лках, асабл́іва ж рабо́ў Тваі́х, які́я за Цябе́ і ве́ру

¹⁰ Вароты пякельныя — сілы зла, пекла.

праваслаўную праслэдуюцца бязбóжнымі язы́чнікамі і ератыка́мі, – памяні іх, наведай, умацу́й, уцеш і ско́ра сілаю Тваёю палёгку, вызвалённе і выратава́нне ім пада́й. *(Паклон)*

Спасі, Го́спадзі, і памілуй пасла́ных на службу, падаро́жных айцоў і братоў нашых, і ўсіх праваслаўных хрысціян. *(Паклон)*

Спасі, Го́спадзі, і памілуй тых, каго́ я па неразу́мнасці сваёй спакусіў і са шляху спасіцельнага звёў, да ўчы́нкаў злых і гане́бных прывёў; Бажэ́ственным Тваім Про́мыслам на шлях спасе́ння зноў іх вярні. *(Паклон)*

Спасі, Го́спадзі, і памілуй тых, што ненаві́дзяць і крыўдзяць мяне́, і нападаюць на мяне́, і не дай ім згінуць з-за мяне́, грэ́шнага. *(Паклон)*

Тых, што ад праваслаўнай ве́ры адступілі і пагібельнымі ё́расямі аслэпленыя, прасвятлі святло́м пазна́ння Цябе́ і да Свято́й Тваёй Апо́стальскай Сабо́рнай Царквы́ далучы́. *(Паклон)*

За спачылых

Памяні, Го́спадзі, тых, што з жыцця́ гэтага адышлі, свяце́йшых патрыя́рхаў, праасвящэ́нных мітрапалі́таў, архіе́піскапаў і епі́скапаў праваслаўных, а такса́ма тых, што паслужы́лі Табе́ ў іерэ́йскім са́не і ў царкоўным пры́чце, і ў мана́шаскім чы́не, і ў ве́чных Тваі́х сялі́бах са святы́мі іх упако́й. *(Паклон)*

Памяні, Го́спадзі, ду́шы спачы́лых рабоў Тваі́х: бацькоў маі́х *(імяны іх)* і ўсіх сваякоў па пло́ці; і праба́ч ім усё саграшэ́нні, во́льныя і міжво́льныя, пада́й ім Ца́рства і далучэ́нне да ве́чных Тваі́х дабро́т, і Твайго́ бясконцага блажэ́ннага жыцця́ асало́ду. *(Паклон)*

Памяні, Го́спадзі, і ўсіх спачы́лых з надзе́яй на ўваскрасе́нне і жыццё́ ве́чнае айцоў і братоў на́шых, і сяцёр, і тых, што тут ляжа́ць і ўсю́ды, праваслаўных хрысціян, і са святы́мі Тваі́мі, дзе ззяе́ святло́ аблі́чча Твайго́, усялі іх, і нас памілуй, як До́бры і Чалавекалю́бны. Амінь. *(Паклон)*

Пада́й, Го́спадзі, адпушчэ́нне грахоў усім, якія раней адышлі з ве́рай і надзе́яй на ўваскрасе́нне, айца́м, брата́м і сёстра́м на́шым, і ствары́ ім ве́чную па́мяць. *(Тройчы)*

Малітва апошніх Опці́нскіх старцаў¹¹

¹¹ Гэтая і наступная малітвы не ўваходзяць у склад ранішніх малітваў, але некаторыя набожныя хрысціяне дадаюць іх да свайго малітвенага правіла і чытаюць разам з ранішнімі малітвамі.

Госпадзі, дай мне з душэўным спакоём сустрэць усё, што прынясе мне сённяшні дзень. Дай мне цалкам аддацца волі Тваёй святой. У кожную пару гэтага дня ва ўсім накіруй і падтрымай мяне. Якія б я не атрымаў звесткі на працягу дня, навучы мяне прыняць іх са спакойнай душою і цвёрдай упэўненасцю, што на ўсё святая воля Твая.

Ва ўсіх словах і справах маіх кіруй маімі думкамі і пачуццямі. Ва ўсіх непрадбачаных выпадках не дай мне забыць, што ўсё паслана Табою.

Навучы мяне шчыра і разумна абыходзіцца з кожным членам сям'і маёй, нікога не бянтэжачы і не засмучаючы.

Госпадзі, дай мне сілу перанесці стому сённяшняга дня і ўсе падзеі на працягу дня. Кіруй маёю воляю і навучы мяне маліцца, верыць, спадзявацца, цярыцца, прабаць і любіць. Амінь.

Малітва іерасхіманаха Парфенія Кіеўскага

Госпадзі Ісусе Хрысце, Сыне Божы, не дапусці, каб мітусліvasць, самалюбства, пачуццёvasць, нядбайнасць, гнеў панавалі нада мною і выкрадалі мяне ў любові Тваёй... О, Госпадзі, Стварыцелю мой, усё спадзяванні маё! Не пакінь мяне без удзелу ў блажэннай вечнасці; зрабі так, каб і я паследаваў святому прыкладу Твайму, быў пакорны ўладам, нада мною пастаўленым; дай мне тую чысціню духу, тую прастату сэрца, якія робяць нас дастойнымі любові Тваёй.

Да Цябе, о Божа мой, узношу душу і сэрца маё: не дай загінуць стварэнню Твайму, а пазбаў мяне ад адзінага і найвялікшага зла – граху. Зрабі, Госпадзі, так, каб я пераносіў з такой самай цярпліvasцю хваляванні і скрухі душэўныя, з якою радасцю прымаю ўцехі сардэчныя. Калі Ты хочаш, Госпадзі, – можаш ачысціць і асвятліць мяне. Вось, аддаю сябе Тваёй добрасці з просьбаю вынішчыць ува мне ўсё супраціўнае Табе і далучыць да ліку выбраннікаў Тваіх.

Госпадзі, адымі ад мяне бяздзейнасць духу, якая марнуе час; мітусліvasць думак, якая перашкаджае Тваёй прысутнасці і рассеівае маю ўвагу ў час малітвы; і калі на малітве я ўхіляюся ад Цябе сваімі думкамі, то памажы мне, каб гэтая рассеянасць не была наўмыснай, і, ухіляючы розум, каб не адварнуў я сэрца сваё ад Цябе.

Вызнаю перад Табою, Госпадам Богам маім, усе грахі майго беззаконня, цяпер і раней учынення перад Табою: адпусці мне іх дзеля імя Твайго святога, і спасі душу маю, якую Ты адкупіў каштоўнаю Крывёю Тваёю. Аддаю сябе міласэрнасці Тваёй, аддаюся волі Тваёй, рабі са мною паводле добрасці Тваёй, а не паводле зласліvasці і беззаконня майго. Навучы

мянé, Гóспадзі, размяркоўваць сваé справы так, каб яны садзэйнічалі праслаўлённю Твайго святóга ім'я.

Змілуйся, Гóспадзі, над усімі хрысціянамі; пачуй жаданне ўсіх, хто кліча Цябе, пазбаў ад усякага зла, спасі рабоў Тваіх (*імёны*), пашлі ім радасць, уцэху ў журбé і міласць Тваю святую. Гóспадзі! Маліó Цябе асабліва за тых, хто мянé чым-небудзь пакрыўдзіў і засмуціў абó якое-небудзь зло ўчыніў мне: не карай іх за мянé, грэшнага, а вылі на іх дóбрасць Тваю...

Гóспадзі, маліó Цябе за ўсіх, каго я, грэшны, засмуціў, пакрыўдзіў абó спакусіў словам, учынкам, думкаю, наўмысна ці незнарóк. Гóспадзі Бóжа! Даруй нам нашы ўзаёмныя крыўды; выгані, Гóспадзі, з сэрцаў нашых усялякае абурэнне, падазрэнне, гнеў, злапамятнасць, свáркі і ўсё тóе, што мóжа перашкаджаць любóві і змяншаць браталюбства.

Памілуй, Гóспадзі, тых, якія даручылі мне, грэшнаму, недастойнаму, маліцца за іх! Памілуй, Гóспадзі, кожнага, хто прóсіць Тваёй дапамóгі. Гóспадзі! Зрабі гэты дзень днём міласэрнасці Тваёй, падай кожнаму павóдле прóсьбы яго; будзь пастырам тых, што заблудзілі, правадыром і святлóm для недасвэдчаных, настаўнікам для неразумных, бацькам для асірацелых, памóчнікам для прыгнечаных, лéкарам для хворых, суцяшальнікам для тых, што пры смерці, і прывядзі нас усіх да жаданага канца – да Цябе, прыстанішча нашага і блажэннага ўпакаення. Амíнь.

Заканчэнне малітваў¹²

Дастойна ёсць сапраўды ўблажаць Цябе, Багарóдзіцу, заўжды блажэнную і найчысцейшую і Маці Бóга нашага. Пачэснейшую за Херувімаў і непараўнальна слаўнейшую за Серафімаў, што непарушанаю нарадзіла Бóга Слóва, Ёсню Багарóдзіцу, Цябе велічаем.

Слава Айцú, і Сýну, і Святóму Дúху, і цяпéр, і заўсёды, і на вéкі вякоў.
Амíнь.

Гóспадзі, памілуй. (*Тройчы*)

Гóспадзі, Ісýсе Хрысцé, Сýне Бóжы, дзéля малітваў Прачыстай Тваёй Маці, прападóбных і баганóсных айцоў нашых і ўсіх святых, памілуй нас.
Амíнь.

¹² *Ад Пасхі да Узнясення замест «Дастойна ёсць» пяецца:*

Ангел усклікаў Благадатнай: Чыстая Дзéва, радуйся! І зноў кажó: радуйся, Твой Сын уваскрэс на трэці дзень з грóбу, і мёртвых узняў Ён, людзі, весяліцеся. Свяціся, свяціся, нóвы Іерусаліме, слава бо Гаспóдня на табé зазýяла. Лікуй сённа і весяліся, Сіéне. Ты ж, Чыстая, радуйся, Багарóдзіца, аб Уваскрэсённі Нарóджанага Табóй.